

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Juridiska personers förvärv av lantbruksegendom genom testamente (SOU 2024:73)

Promemorian

Utredningen föreslår följande:

- Juridiska personers förvärv av lantbruksegendom genom testamente ska omfattas av förvärvsprövning.
- Att det införs en ny bestämmelse i jordförvärvslagen som gäller när lantbruksegendom förvärvats genom testamente som innebär att förvärvstillstånd ska sökas inom tre månader från det att testamentet fick laga kraft och legatet utgavs eller, om bouppteckning inte hade registrerats då, från det registreringen skedde.
- Att jordförvärvslagen ändras så att juridiska personers förvärv av lantbruksegendom från Allmänna arvsfonden alltid omfattas av förvärvsprövning.

LRFs synpunkter

LRF tillstyrker utredningens förslag.

LRF anser att det vid en justering av lagstiftningen inte bör göras någon skillnad på olika förvärv genom testamente, utan att en ändring bör omfatta alla. Trots konsekvenserna som i vissa fall kan bli följden av en sådan ändring anser LRF att det är betydelsefullt att på detta sätt långsiktigt värna lagstiftningens intentioner i fråga om balans mellan olika ägarkategorier. Det är också principiellt viktigt att lagstiftningen är tydlig och att den tillämpas

likvärdigt. Det skulle sannolikt innebära svårigheter att utforma kriterier som skulle undanta vissa förvärv eller aktörer på ett sätt som framstår som rimligt och rättvist.

Idag finns stora utmaningar med att kapitalstarka och institutionella ägare driver upp priserna på lantbruksfastigheter. Det gör att andra har svårt att konkurrera och därigenom försvåras också möjligheterna för dem att utveckla sina verksamheter och öka lönsamheten. LRF menar att lagstiftningens intentioner att upprätthålla balansen mellan olika kategorier av ägare inte kommer till sin rätt i dessa situationer även om påverkan varierar över landet. Denna utveckling grundar sig delvis i ett ökat intresse för lantbruksfastigheter som placeringsobjekt, vid sidan av andra investeringsalternativ. Bestämmelser om förvärvstillstånd vid testamente är ett viktigt steg för att värna lagstiftningens intention om en balanserad markägarsituation.

För Lantbrukarnas Riksförbund

Magnus Kindbom
Tf enhetschef Näringspolitisk analys

Åsa Hill
Jurist